

ELE

Arnasguneak hedatuz

Gipuzkoako
Foru Aldundia

ueu
udako
euskal unibertsitatea

EUSKARAREN GIZARTE ERAKUNDEEK
KONTSEILUA

EGITASMOAREN ZERGATIA

Gipuzkoa da Euskal Herriko herrialderik euskaldunena, euskaraz bizi ahal izateko baldintzarik egokienak dituena. Gipuzkoako Foru Aldundiak bat egin nahi du herrialdearen errealitate soziolinguistiko horrekin, bai bere hizkuntza jardueretan, bai euskara sustatzeko egindako ekimenetan. Foru Aldundiak euskaraz bizitzeko eskubidearen alde lan egingo du, gure hizkuntzari lehentasuna emanaz, eta euskaraz bizi ahal izateko baldintzak sortu eta bitartekoak jarritz.

Euskararen Gizarte Erakundeek Kontseilua euskarak garapen osoa izatea helburu duten jatorri, iritzi eta lan-eremu desberdinetan diharduten erakunde autonomoen bilgunea da. Kontseiluaren eginkizun nagusia eragile ezberdinak norik bere eskuetan dituen neurri normalizatzailerak hartzera gonbidatzea da, maila pertsonal, sozial eta ofizialean euskararen berreskurapen osoa lortzeko helburuarekin

Udalerrri Euskaldunen Mankomunitateak (UEMA) udalerrri euskaldunen kopuru esanguratsu bat hartzen du. Guztira, 60 udalerririk osatzen dute mankomunitatea eta haietatik 34 Gipuzkoan daude. UEMA mankomunitatea osatzen duten udalerriek egiturak, egitasmoak eta baliabideak osatu eta eratu dituzte, euskarari funtzio guztiekin eusteko asmoz.

Foru Aldundiak, UEMAK eta Euskararen Gizarte Erakundeek Kontseiluak lankidetzaz hitzarmena sinatu genuen 2012ko maiatzean udalerrri euskaldunak, euskaldun kopuru handia dutenak, zaintzeko, sustatzeko eta hedatzeko.

Udalerrri euskaldunak euskaldunen proportzio handia duten herriak eta auzoak dira, euskaraz egunero normaltasunez eta naturaltasunez bizi direnak. Haietan euskarak betetzen ditu edozein hizkuntzak betetzen dituen funtzioak: lana, familia bizimodua, lagunartekoa, administrazioarekiko harremana... Proportzioz euskaldunak gehiago diren udalerriotan, herritarrek euskara naturaltasunez erabiltzen dute beren komunikazio-behar gehienetarako.

Euskaraz bizi diren udalerrriak onuragarriak dira gure hirientzat eta Euskal Herri osoarentzat ere, euskara hain zabaldua ez dagoen tokientzat eredu eta arnasa direlako. Horregatik, arnagune dira gure hizkuntzarentzat.

Mendekotasun egoeran dago euskara, eta arnaguneak behar ditu, bere funtzio guztiak mugarik gabe, askatasunez, bete eta garatzeko lekuak. Eusko Jaurlaritzak nabarmentzen du hizkuntza batek, garatuko bada, bera nagusia den esparruak behar dituela: *"Arnagune horiek zaindu, sortu eta, ahal balitz, hedatu ezean, alferrik izango da, seguruenera, gainerako ahalegin oro. Horrenbestez, lehenetsuneko trataera garbia eman beharko zaie euskararen arnaguneei XXI. mende hasierako hizkuntza politikan."*

Esanak esan, udalerrri euskaldunak (UEMA) euskararen hiztun elkartearen ernamuina dira.

Irizpide horiekin bat etorruta, udalerrri euskaldunak zaintzeko, sustatzeko, indartzeko eta hedatzeko urratsak egitea adostu dugu Kontseiluak, UEMAk eta GFAk.

EGITASMOAREN EDUKIAK

Dinamika sozialak, politikoak, akademikoak eta juridikoak abiatuko dira, euskararen arnaguneak **zaintzen, sustatzen, indartzen eta hedatzen** laguntzeko. Udalerrri euskaldunek euskaraz bizirik irauteko, soziolinguistikoki diren modukoak izaten jarrai dezaten, beharrezkoa da, besteren artean:

- Erakunde publikoetan prebentzioaren ikuspegia txertatzea, garatzen duten ohiko jarduerak kalterik ez eragiteko gune euskaldun horien euskarazko gizarte bizitzan eta kultur garapenean.
- **Arnaguneak** ugaritzea, euren inguruetara hedatuz. Normalizazio prozesuaren ibilbide naturala hori baita, hain zuzen, arnagune izan daitezkeen eremuak arnagune bilakatzea.
- **Arnaguneen** funtzioa, garrantzia eta balioa azpimarratzea eta beren garapen iraunkorra bermatzeko premia jendarteratzea, batez ere arnagune horietako herritarren artean, baina baita gainerako euskal herritarren artean ere, horretarako, komunikazio- edota informazio-dinamikak bultzatuz.
- Udalerrri euskaldunenak euskara normalizatzeko estrategiaren erdigunean kokatzea.